

Psykolog

Klager

Oslo, 26.03.2019
FER-sak:35 /18K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 15.10.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 25.03.19.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer. Det ble fattet følgende vedtak:

5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

SAKSGANG

15.10.18	FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem
26.11.18	FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
02.01.19	FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
21.01.19	FER mottok kommentar fra klager.
27.02.19	FER har ikke mottatt sluttkommentar fra innklagede psykolog.
25.03.19	FER sluttbehandlet saken.

BAKGRUNN FOR KLAGEN

Klager er her psykolog som i forbindelse med sitt arbeid som psykolog i kommunen meldte bekymring til barnevernet i en sak hun arbeidet med. Barnevernet fattet vedtak om omsorgsovertakelse. I forbindelse med at saken kom opp i tingretten, ble innklaget psykolog oppnevnt som sakkyndig. Klager har følgende klagepunkt:

- 1) Innklagedes psykolog sin direkte kommunikasjonsform som klager vurderer trakasserende og krenkende. Det beskrives bl.a. at psykologen i flere fora skal ha kritisert klagers arbeid. Da det fra kollegaer kom klager for øre at innklaget psykolog skal ha uttrykt å ha en konflikt med klager, tok klager telefonisk kontakt med

innklaget psykolog. Psykologen skal da ha uttrykt at klager med sin bekymringsmelding har ødelagt familien, og at om det hadde vært henne (innklaget), hadde hun ikke klart å leve med det. Innklaget mente også at klager hadde løyet om sin kontakt med familien. Klager viser til mail der hun har prøvd å få dialog med innklaget psykolog.

- 2) Innklagede psykolog sin kommunikasjon opp mot kommunen, der hun gjennom offisielle kanaler kritiserer barnevernets arbeid i saken.
- 3) At innklagede psykolog skal ha brutt taushetsplikten, da hun snakker til andre om klagers rolle og arbeid i saken.

Klager går i klagen inn i den konkrete barnevernssaken, forklarer og argumenterer for de faglige analyser hun gjorde da hun valgte å sende bekymringsmelding.

VURDERING

I helsepersonelloven heter det at «helsepersonell av eget tiltak (skal) gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt». Opplysningsplikten innebærer en plikt til å melde fra til den kommunale barneverntjenesten av eget tiltak ved alvorlig bekymring og er et selvstendig og personlig ansvar.

FER valgte å åpne for kontradiksjon på punktene 1 og 3.

REDEGJØRELSE UNDER HENVISNING TIL FØLGENDE PRINSIPPER

Rådet ba om psykologens redegjørelse til klagen, som hun hadde fått oversendt tidligere med spesiell henvisning til følgende punkt i «Etiske prinsipper for nordiske psykologer»:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer.

Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Konfidensialitet og taushetsplikt

Psykologen respekterer individets rett til konfidensialitet gjennom å iaktta taushet om det som han/hun får rede på om klienter og andre under utøvelsen av yrket. Unntak fra taushetsplikten gjøres dersom det foreligger åpenbar fare for klienten eller andre.

Psykologen kan også i henhold til loven være forpliktet til å gi fra seg opplysninger, og informerer derfor klienten om de begrensningene i taushetsplikten som følger av loven.

II. 4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

FER ba psykologen redegjøre for om klagers beskrivelse av hvordan hun har omtalt henne stemmer, og om hun kan ha brutt taushetsplikten i sin omtale av henne. FER ba henne reflektere over de overstående prinsipp, og spesielt om hun i sine uttalelser har vært oppmerksom på og respektert den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har, og respektert kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

PSYKOLOGENS REDEGJØRELSE

Denne inneholder både psykologens redegjørelse, utdrag fra sakkyndig rapport skrevet av to andre psykologer i 2017, kopier av journalutskrift, mailer fra foreldrene i den aktuelle saken og ansvarlige i kommunen klager var ansatt i, mailkorrespondanse mellom klager og innklaget, samt kopi av klagers bekymringsmelding. Redegjørelsen er i sin helhet kjent for partene, og FER gjengir kun det vi mener er mest relevant for klagen.

Psykologen redegjør for sin rolle i saken, der hen først er sakkyndig i barnevernssaken, og etter det endrer rolle der hun følger opp foreldrene etter avsluttet sakkyndig oppdrag. I denne rollen har hen diskutert med foreldrene klagers arbeid i saken, og sammen med foreldrene stilt seg undrende til klagers grunnlag for å sende en så utdypende bekymringsmelding som det klager har gjort «uten å ha truffet far en eneste gang, og uten å ha hatt mer enn en samtale med mor (ut fra det som er journalført), mor mener det har vært to korte samtaler».

Psykologen gjør rede for sin kontakt med klager, første gang i retten, der klager var vitne i saken. Psykologen gir her i sin redegjørelse uttrykk for undring til klagers kjennskap til innholdet i psykologens sakkyndige rapport, selv om klager arbeider i en annen tjeneste enn barnevernstjenesten, og ikke har hatt kontakt med foreldrene i saken siden hun sendte bekymringsmelding. Hen skriver også at hen i retten hadde gitt uttrykk for undring over på hvilket grunnlag klager hadde for sin bekymringsmelding. Hen mener selv at hen ikke var nedlatende mot klager.

Av kontakt med klager etter dette, viser hen til at klager flere ganger har kontaktet hen både telefonisk og på mail, dette for å få drøftet og prøve å forstå den faglige uenigheten og innklagedes kritikk av klagers arbeid. Psykologen har bl.a. gitt klager følgende tilbakemelding (kopi av mail): «Vi psykologer har.... ansvar for det faglige innholdet i det vi skriver og de vurderinger vi foretar. Det betyr at de vurderinger vi gjør skal stå i samsvar med den kontakten vi har hatt med pasienten/ klienten og ikke være tendensiøse. Vi har også en plikt til redelighet/ pålitelighet. Du må selv vurdere om ditt arbeid er innenfor disse enkle retningslinjene XX. Om du kan stå inne for det du har skrevet, vel da går jeg ut i fra og håper du har gjort en god nok vurdering av det. Om ikke, så vet du selv hva du burde gjøre. Det ubehaget du nå føler på kan jeg ikke hjelpe deg ut av. Om du mener noe ikke er riktig ved din bekymringsmelding vil jeg anbefale deg å ta kontakt med»

Innklaget skriver at hen på telefon fra klager har uttalt til klager noe slikt som at bekymringsmeldingen ble svært førende i saken, og en stor grunn til akutt plasseringen, og at det psykologer sier ofte har stor betydning i saker. «Dersom hen har gjort gode vurderinger så

har hen vel intet å bekymre seg for, men at jeg, i alle fall ville hatt vansker med å sove om natten om mine bekymringer omkring barn og familier var basert på mangelfull kontakt. Men at dette var noe hen selv måtte finne ut av».

I redegjørelsen fra psykologen er det vedlagt tillatelse fra foreldrene i saken og tillatelse til å legge ved utdrag fra senere sakkyndig rapport skrevet av to andre psykologer, journalutskrift og bekymringsmelding. Det er også vedlagt svar fra kommunen på innklaget psykolog sin mailhenvendelse der det framkommer at innklaget psykolog er innklaget av klager til FER.

KLAGERS KOMMENTARER PÅ INNKLAGEDES REDEGJØRELSE

Klager skriver kort at innklagedes perspektiv er betydelig forskjellig fra hennes, og vil ikke kommentere saken ytterligere.

SLUTTKOMMENTARER FRA INNKLAGEDE

FER har ikke mottatt sluttkommentar, og behandler saken uten dette.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER hverken skal eller kan gjennomgå utredninger/ rapporter/ meldinger med tanke på å vurdere faglig holdbarhet, eller beslutte hvorvidt disse skal kjennes ugyldig eller ikke. FER sitt mandat er å bidra til en vurdering av hvorvidt aktuell psykolog har gjennomført et arbeid som tilfredsstiller kravene i de etiske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP). FER vil understreke at følgende vedtak omhandler etiske sider ved innklagedes arbeid og ikke tar stilling til riktigheten av konklusjoner eller rettslige vedtak i saker.

Saken som omhandles i klagen er omfattende og komplisert. FER har ikke gått inn i saken per se, men kun åpnet saken på punkt der innklaget blir bedt om å redegjøre for, og å reflektere rundt, om hun i sin omtale av klager kan ha brutt taushetsplikten og om hun i sine uttalelser har vært oppmerksom på og respektert den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har, og respektert kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Slik FER leser og vurderer innklagedes redegjørelse er denne preget av å vise til og dokumentere feiler og mangler i klagers arbeid, og ikke en refleksjon over de etiske prinsipper i henhold til klagepunktene.

FER tar ikke stilling til klagers arbeid i denne saken, men hvordan innklaget har forvaltet seg som kollega. Redegjørelsen er full av dokumentasjon på at flere har hatt kritikkverdige innvendinger mot klager, og innklaget også har innhentet slike uttalelser etter å ha blitt klaget inn. Innklaget har, slik FER forstår det det, involvert både foreldre og kommunen i klagesaken, og viser til samtykke fra foreldrene i saken til dette. FER kan ikke ta stilling til hvorvidt innklaget i denne sammenheng har brutt taushetsplikten, men vurderer det som problematisk at innklaget psykolog har involvert så mange i klageprosessen.

FER mener det er kritikkverdig at innklagede i sitt arbeid synes å ha bidratt til kritikk og økt mistillit til klager gjennom måten å møte og omtale klager på. Igjen, uten å ta stilling til klagers arbeid, vil psykologer, avhengig av hvilket tidspunkt og rolle vi har i en sak kunne ha ulike vurderinger av samme sak. Samtidig er det viktig at psykologer kan kritisere hverandres arbeid om dette gjøres på saklig vis, og at psykologer også har et ansvar for å gjøre dette om de oppdager malpraksis eller uforsvarlig virksomhet.

I klagen står det at innklaget psykolog skal ha brukt ord som, dersom det hadde vært hen, hadde hen ikke klart å leve med det. I redegjørelse svarer ikke innklaget på om hen har sagt

dette, men viser til at hen har uttalt til klager at hen ville hatt vansker med å sove om natten. FER kan ikke ta stilling til hva som her er riktig, men vurderer at innklaget psykolog med sitt utsagn bidrar til eskalering av konflikt og mistillit til klager.

FER vurderer at innklaget psykolog har brutt prinsippet om at psykologer «*respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar*».

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER

Vedtak:5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard